

Ορυμαγδός ασχετοσύνης και φανατισμού

Αντώνης Λιάκος

Ελεύθερος Τύπος, 31/07/2007

Αν δεν είχε γίνει τόση φασαρία για το βιβλίο και με ρωτούσαν τη γνώμη μου, θα έλεγα ότι το βιβλίο αυτό πειραματίζεται θετικά με μια νέα μέθοδο διδασκαλίας της ιστορίας, που βάζει τον ίδιο το μαθητή να σκεφτεί, να αγγίξει πηγές, κείμενα, φωτογραφίες και εικόνες του παρελθόντος που αποφεύγει επομένως την από καθ' έδρας διήγηση και συνακόλουθα τη μάστιγα της εκπαίδευσής μας, δηλαδή την απομνημόνευση.

Θα έλεγα όμως ότι για δωδεκάχρονα παιδιά είναι ίσως παραφορτωμένο με γεγονότα, ονόματα, χρονολογίες.

Θεωρώ ότι για τα παιδιά του δημοτικού είναι ήδη υπεραρκετό αν κατορθώσουμε να τα κάνουμε να σκεφτούν κάπως ιστορικά, δηλαδή ότι ο κόσμος αλλάζει, ότι αλλάζουν οι κοινωνίες και οι πολιτισμοί και οι νοοτροπίες και οι ιδέες, ότι αυτά δεν γίνονται ούτε με τη Θεία Πρόνοια ούτε με κάποιο σχέδιο, αλλά επίπονα, όπου το καλό ανακατεύεται με το κακό, τα βάσανα με τα επιτεύγματα.

Τα υπόλοιπα θα τα διδάχτούν στις επόμενες έξι τάξεις του σχολείου, και ακόμη τα απορροφούν από το περιβάλλον όπου δεν λείπουν τα ιστορικά ερεθίσματα.

Από την άποψη αυτή, και επειδή το βιβλίο έχει ως αντικείμενο τα νεότερα χρόνια, δηλαδή το πώς άλλαξε ο κόσμος τα τελευταία 500 χρόνια, βρίσκω υπερβολική την ενασχόλησή του με την ελληνική ιστορία, η οποία καταλαμβάνει το 90% του συνολικού χώρου.

Και εδώ οι βασικές γραμμές εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας και πού συνάντησε τα μεγάλα ρεύματα, που άλλαξαν τον κόσμο, έφτανε.

Πού να τα πεις όμως αυτά στον ορυμαγδό της ασχετοσύνης, του φανατισμού και της δημαγωγίας που ξεσηκώθηκε σαν κουρνιαχτός και συμπαρέσυρε ακόμη και αυτούς που θα έπρεπε να δείξουν σοβαρότητα και υπευθυνότητα;

* Ο Αντώνης Λιάκος είναι καθηγητής ιστορίας στο πανεπιστήμιο Αθηνών. Από το Φεβρουάριο του 2006 είναι πρόεδρος του «ομίλου προβληματισμού για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας μας» (ΟΠΕΚ)